

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următorile Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max Augenthaler & Emrich Lesner.
Meliorich Schalk. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifară și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXI

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 247.

Brașov, Miercuri 11 (23) Noemvre.

1898.

Pananglicanismul.

Până acuma se vorbea mereu numai de pangermanism, panslavism și din când în când și de panromanism. De acum înainte însă s'a ivit pe scena lumii și ideea pananglicanismului.

Acestei idei i-a dat naștere războiul ispano-american, în decursul căruia, scim, că s'a săvârșit un fel de fraternizare a Englezilor cu Americanii. Tot atunci s'a vorbit foarte mult de o alianță între Marea Britanie și Statele-Unite nord-americane. Cei drept existența acestei alianțe nu s'a constatat, dar rămășița impresiunii, că este nu numai posibilă, ci în anumite cazuri poate chiar probabilă.

Sensația, ce au făcut-o pretutindeni înarmările neîntrerupte ale Angliei în timpul din urmă, a primit o ilustrație mult semnificativă prin enunțările bărbaților de stat englezi dela putere, cari au ridicat stegul pananglicanismului anunțând lumii solidaritatea cu frații de dincolo de Oceanul atlantic, aparținătorii și ei de rassa anglo-saxonă.

S'ar părea din aceste enunțări, că o nouă epocă va sosi, care va face să se înalțe stema nemuritorilor anglo-saxoni, chemând la luptă nu numai popoarele latine, dar și pe cele germane și slave.

În timpul războiului ispano-american au bătut la ochi înarmările engleze la Gibraltar și poate că n'au greșit aceia, cari au adus aceste înarmări în legătură cu marile planuri ale frățietății anglo-americană, ce de ocazională țintea a jumuli pe bieții spanioli, luându-le Filipinele și tot pe ce accmii anglo-saxoni puteau să pună mâna. Numai de curând primul ministru Salisbury a dat să se cunoscă în mod demonstrativ dorința Angliei de a-și stringe legăturile cu itatele Unite

americane. În discursul său dela Guildhall, Salisbury a afirmat între altele, că intrarea Americii în raporturile europene nu poate în adevăr să fie favorabilă păcii generale, dar ea va conveni cu atât mai mult intereselor Angliei. Astfel bărbatul de stat englez a pus interesele păcii generale față în față cu interesele speciale ale Angliei și ale Americii, prezentându-le ca două contraste.

De când ostirile engleze conduse de generalul Kitchener au reușit a nimici puterea Dervizilor în Sudan, bătându-i cumplit la Ondurman, Englezii sunt foarte încrezuți în puterea lor, ce cred a fi devenit irezistibilă. Linbăgiul, de care s'a folosit lordul Salisbury și acum în urmă ministrul coloniilor Chamberlain relativ la aplanarea afacerii Fașoda, care, se știe, s'a terminat cu retragerea Franței, este de altă parte cam îngâmfat și dă a se cunoaște, că Anglia ar avea poftă să ridice nouă postulate în așteptarea, că Franța va ceda.

Precând frații de peste Ocean, mult curțați de diplomații englezi, se gândesc acum cu toată serioșitatea de a lua Spania și insulele Filipine și sunt dispuși a năvăli a doua oară asupra Spaniolilor, decât nu se vor învoi pe cale pacifică ca Statele-Unite să anecheze Filipinele în schimbul unui preț de cumpărare, pe atunci anglo-saxonii din Marea Britanie iau poziția tot mai ostilă față cu Franța și nu mai puțin și față cu Rusia, cu care rivalizează în toate cestiunile din Europa și din Asia. Opiniunea publică în Anglia privește cu neîncredere la Franța și cu aceeași neîncredere se poartă și față cu Rusia. Englezii se tem, că vor avea în deosebi în Asia orientală de furcă cu Rusia, îndată ce acesta își va termina reorganizarea flotei sale, apoi construirea căilor ferate transiberice, precum și mē-

surile strategice, ce a început să le ia pe mare. Înarmările extraordinare ce le fac cu grabă Englezii, vrând să-și asigure ca putere maritimă toate avantajele prin echiparea numărâșelor vase de război, ce se află în construcțiune în porturile lor, pot să aibă de scop, de a provoca un conflict cu Rusia mai curând, decât acesta va fi gata cu pregătirile sale. Englezii contază mult într'un asemenea caz la concursul Japoniei, amică lor.

Pentru moment însă între Englezii nu se vorbește, decât numai de pericolul unui conflict cu Franța. Lordul Chamberlain a accentuat, ce e drept, că Englezii doresc și ei pacea, dar a adăus, că ar fi absurd din partea Angliei să-și sisteze înarmările sale înainte de a fi delăturat acest pericol.

E dar, și după aplanarea pacifică a afacerii Fașoda, un ghimpe în raporturile dintre Marea-Britaniă și Franța. Acesta poate fi cestiunea egipteană, despre care vorbind la Plymouth ministrul de război a spus, „că flota engleză trebuie să devină irezistibilă“. A mai adăus însă ministrul de război englez câte-va cuvinte, cari caracterizează mult situația. El a declarat, că consideră flota engleză destul de tare ca să poată rezista orî căror alianțe posibile. Înțelesul practic al acestei declarațiuni este, că în caz, când s'ar uni flota franceză cu cea rusă, orî poate încă și cu cea germană, căci mai ales în Asia ostică aceste puteri au mers până acum mână în mână, flota engleză nu numai le-ar pute rezista, dar ar fi chiar superioară flotelor contrare reunite.

Cu toate acestea Englezii, cei ce până acuma n'au dat de minciună niciodată spiritul lor practic neguțătoresc, nu se vor arunca așa ușor în aventurile unui război, care în tot cazul va fi foarte riscat din parte-le.

Ei se vor gândi bine și de mai multe-ori înainte de a provoca un astfel de conflict cu rivalii lor.

În tot cazul rămâne ea o caracteristică notă a timpului, nisuița pananglicanismului din lumea vechiă și din cea nouă de-a deveni stăpân peste mările și comerțul lumii.

E foarte posibil, ca această nisuiță isvorită din interesele egoistice ale amintitelor mari puteri maritime, să nască o coalițiune a celorlalte puteri contra lor și cel mai de-a-prope indemn poate să-l dea la acesta chiar cestiunea Filipinelor.

Preoțimea sub pază polițienescă. În afacerea executării legii pentru intrarea venitelor preoților necatolici, numită și legea congruei, ministrul de culte și instrucțiune publică Dr. Iuliu Wlassics, a adresat — cum anunță „Kel. Ért.“ — către toate jurisdicțiunile un ordin-cercular rezervat. Ministrul accentuează în acest ordin-cercular datoriile importante, ce le incumbă autorităților în fața intrării în vigoare a legii. Mai întâi autoritățile vor avea să examineze datele, ce li-se vor prezenta cu privire la venitele preoților. Și deoecce, dice ordinul, nu poate fi problema statului de-a sprigini elemente nedemne, este de datoria autorităților de a face totdeauna împărțășire ministrului în cazurile, când v'un preot s'ar arăta nedemn de tagma sa, sau decât ar greși în contra ideii de stat maghiar, decât s'ar face culpabil de fapte nepatriotice, sau decât în genere ar sta și din alte motive morale în cercetare disciplinară.

Pertractări cu Clubul român bucovinean. „Neues Wiener Tagblatt“ aduce știrea, că în decursul ședinței de Joi a avut loc în saloanele prezidiului o conferență lungă între contele Thun și deputații Iancu Lupul, George baron Wassilco, Dr. G. Popovici și Dr. Ioan Turcan. Despre scopul și rezultatul acestei conferențe nu transpiră nimic în presa vieneză, este însă evident, că deputații români au stărunit să

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Despre principiul de naționalitate.

Ca fundament al dreptului internațional, și despre principiile elemente cari constituiesc națiunea.¹⁾

Dreptul ginților este legea popoarelor, și cari, sub formă de stae independente, constituiesc obiectul științei dreptului internațional.

După-cum astronomia are de obiect studiul corpurilor ceresci spre a descoperi și deduce din natura lor legile fizice după cari ele coesistă și se mișcă armonice în spațiul universului, tot astfel și dreptul internațional are de obiect studiul acestor corpuri politice, pe cari le numim Națiuni, spre a descoperi și deduce din raporturile

¹⁾ Acest studiu asupra naționalității, ce s'a dat de către d. profesor universitar Valerian Ursianu și arului „Dreptul“ — care-l publică în numărul său dela 5 Nov. a. c. și după care îl reproducem, — este o introducere la dreptul internațional public, și care a mai fost deja publicat într-o monografie încă din 1884.

cari derivă din natura lor morală, legile raționale prin cari se regulează acțiunea și conduita lor în lume, pentru a pute coesista și prospera armonicamente pe suprafața globului pământesc.

Înși și jurisconsultii români, cari deși erau dotați de un spirit practic și pozitiv, recunosc cu toate acestea dreptului ginților o mai mare statornicie și o importanță filosofică cu mult superioară îngustului drept civil²⁾.

Dreptul internațional având de obiect studiul raporturilor dintre națiuni, trebuie mai întâi de toate să știe, ce este și ce

²⁾ Quod quisque populus ipse sibi jus constituit, id ipsius proprium civitatis est, vocaturque jus civile, quasi jus proprium ipsius civitatis; quod vero naturalis ratio inter omnes homines constituit, id apud omnes peraeque custoditur, vocaturque jus gentium, quasi quo jure omnes gentes utuntur. — Dig. De justitia et jure.

Jus autem gentium omni humano generi commune est, nam usu exigente et humanis necessitatibus gentes humanae jure quaedam sibi constituerunt. Bella enim arma sunt, et captivitates secutae, et servitutes quae sunt juri naturali contrariae, juri enim naturali ab initio omnes homines liberi nascebantur. — Dig. De reg. juris.

se înțelege prin națiune³⁾. Etimologice cuvântul națiune derivă din verbus nasc (naître), natalitate, naționalitate, cuvinte cari indică origina persoanei, fizice sau morale, despre a cărei genealogie ne ocupăm. Se vede dar, că aci este cestiia mai mult de legăturile morale și fiziologice dintre familiile și nemurile, cari compun națiunea, decât de raporturi sau legături juridice ori politice dintre deosebitele populațiuni, sau indiviți, cari constituiesc Statul⁴⁾.

³⁾ „Qu'est-ce que une nation? se întreabă Renan, în monografia sa, despre naționalitate; rien peut-être de plus difficile à définir“.

⁴⁾ „Respublica res populi... Populus autem non omnis coetus hominum quoque modo congregatus, sed coetus multitudinis juris consensu et utilitatis communione sociatus“. Cicero. De republica.

Dela această definițiune au plecat poate și s'au inspirat aceia, cari voiesc să dea Statului ca fundament un contract social; dar sperăm a demonstra, că naționalitatea — care este chemată a servi de basă Statelor culte și civilizate din timpurile noastre — nu este un rezultat al voinței sau forței omenești, dar este opera timpului și a naturii. Decă concepem însă natura poporului, după cum o înțeleg unii publiciști ita-

Mulți scriitori s'au încercat să definească națiunea, mai nici unul însă n'a putut să reușească pe deplin, după cum se poate vedea din deosebitele tractate de drept internațional. Unii confundă națiunea cu poporul și chiar cu Statul, făcând din a-

lienți, cari observă, că „il popolo ordinato a Stato è la più perfetta realizzazione dell' uomo universale in una forma individuale“, atunci ne apropiem de noțiunea, ce trebuie să avem de naționalitate; așa, că din punctul acesta de vedere, putem întrebuița ambele cuvinte: popor, națiune, fără să cădem în contradicțiune sau să provocăm vre-o confuziune. Așa, de pildă, Elveția este un Stat confederat din trei deosebite naționalități, pe când națiunea germană dă naștere la mai multe State. Austro-Ungaria de asemenea nu este o națiune, dar constituie cu toate acestea un Stat sau un imperiu confederat. „La première est qu'il n'existe pas de peuple autrichien“. De unde rezultă, că mai multe naționalități pot forma un singur Stat, după cum o numărâșă națiune se dea naștere, sau să fie împărțită în mai multe grupări politice.

^{*)} Imperiul austriac nu este decât o aglomerațiune de nouă deosebite naționalități: Germani, 10.700.000; Celto-Slovaci, 7.140.000; Maghiari, 6.542.000; Poloni, 3.255.000; Ruși, 3.153.000; Croato-Serbi, 2.948.000; Români, 2.823.000; Sloveni, 1.224.000; Italiani, 755.000.

clarifică situația dintre ei și guvern pe baza postulatelor române naționale. Țr privitor la ultimele evenimente electorale din bucovine, se pare că conferența nu a dat rezultate neacceptabile, fiind că în aceeași ședință a camerei imperiale toți deputații români au votat cu majoritatea în contra dării în judecată a cabinetului Badenii.

Pactul în Austria.

Comisiunea austriacă pentru pact a continuat în ședința ei dela 19 l. c. desbaterile asupra art. I.

Menger dîse, că deși atât în Ungaria, cât și în Austria se manifestă tot mai mult tendințele de separațiune, totuși din asemănarea convențiilor comerciale reiese, că mai mulți ramf din viața comercială devin obiect de invoială între Ungaria și Austria.

Mauthner cere, ca art. I să nu se desbată decât atunci, când și vor avea condițiile, pe lângă care pactul se poate încheia.

Dvorak (ceh tîner): Față cu împrejurările de aț și cu obstrucțiunea ce se face în Ungaria, avem datoria ca punctul de vedere al guvernului nostru să-l întărim față cu guvernul ungar, ca astfel să ajungem la un câștig. Ruperea neașteptată a raportului nostru cu Ungaria ar fi păgubitoare pentru industria noastră; de aici numai Ungaria ar trage folosul. Noi și aț, ca și mai înainte ținem la *junctim*, însă cu deosebirea, că contopirea lui în pactul vamal și comercial n'o ținem de lucru recomandabil. Pe baza acesta votăm liniștiți articolul I al pactului.

Dr. Gross intrăbă pe guvern, că avîndu-se în vedere evenimentele diu Ungaria, cum își închipuesce el continuarea desbaterilor pentru pact. Nu este nici un prospect, ca proiectele pactului să devină în Ungaria lege pe cale parlamentară. Guvernul a trebuit totuși să-și facă o părere despre aceea, că în astfel de împrejurări cum pôte să se realizeze pactul.

După Verkauf, Kaiser și Steeger, vorbesce raportorul Kaftan, care accentuează, că nici cel mai bun și mai avantajos pact, nu le va folosi Austriacilor nimic, decă ei nu vor fi destul de tari și de energici pentru a impune respectarea drepturilor lor. Raportorul spune mai departe, că e autorizat a repeta ceea-ce guvernul a declarat deja cu ocazia desbaterii generale, că adecă ține strîns la *junctim*.

A urmat votarea. Tote amendamentele au fost respinse și articolul s'a primit cu 22 contra 17 voturi.

Revistă externă.

Reintorcerea împăratului Wilhelm. Scim, că împăratul Germaniei și-a schimbat dînt'odată planul de călătorie în reintorcerea sa spre Germania. Împăratul va merge din Malta direct în Adriatica și în Pola va debarca, Țr de aici prin Triest,

Viena și München va merge direct la Berlin. Așa-dér părechia imperială germană și-a ales calea mai scurtă pe uscat. Probabil însă, că sunt cause întemeiate, pentru care Wilhelm grăbesce cătră casă. Câte-va țile înainte numai, telegrame oficiose anunțau, că corabia împăratului Wilhelm va debarca în Spania, și Spaniolii se bucurau de acesta vizită. O altă telegramă anunța, că împăratul Wilhelm va visita și Anglia, și eventual va merge și la regina Victoria. Pretutindenți se făceau comentarii politice la aceste vizite, ba se țicea chiar, că visita din Spania ar avea de scop contrabalansarea influenței și a pretensiunilor americane tocmai acum, când la Paris se discută asupra tratatului de pace între Spania și America.

Sultanul cere esplicări. Ministrul-președinte engles Salisbury țise în cunoscutul său discurs ținut în Guilhelb, că problema Angliei este de a face ordine în țările Orientului, care au pornit spre descompunere. Declarația acesta a luat'o în nume de rău Pôrta otomană și Sultanul a provocat pe ambasadorul turcesc din Londra, să cêră esplicări dela Salisbury, și intrucât espresiuinea de „descompunere“ s'ar referi și la Turcia, s'o respingă, fiind-că Sultanul este convins tocmai despre contrarul, mai ales de când împăratul Wilhelm a recunoscut puterea de viață a Turciei.

Afacerea Dreyfus. Curtea de casație din Paris a început Țr ascultările generalilor. Primul a fost ascultat șeful statului-major Boisdeffre, aț vor fi ascultați generalul Gonse și colonelul Piquart. Măne va fi ascultat căpitanul Cuignet. După ascultarea generalilor și după înfățisarea lor, Curtea nu va mai asculta pe nimenea — așa dér nici pe Dreyfus. Prin urmare scirea, că Dreyfus va fi readus la Paris nu corespunde adevărului, și bucuria dreyfusistilor a fost în privința acesta prematură.

Presă rusescă și politica Angliei. Presă rusescă privește cu ochi răi politica Angliei, care de un timp încôce începe să devină provocătoare. „Novosti“ o numesce amenințătoare, ceea-ce nu este demn de o națiune civilisată. Prin procedura ei fără tact în cestiunea Fașodei, Anglia a silit pe Franca de a da lecțiuni politice bărbăților de stat englesi, în ce chip trebuie să se pörte cu prilejul încurcăturilor internaționale „Moskovskija Vjedomosti“ află de necesar, ca Rusia să ia măsuri de precauțiune militară față cu înarmările Angliei, ale cărei scopuri nici-odată nu pot fi clarificate. În acest spirit scriu tote celeralte țiare mari rusesci — vrînd prin acesta să mângăie pe Francezi pentru învingerea moral ce au suferit'o în conflictul din pricina Fașodei.

națiunea, decât definirea ei. Mai potrivită ni-se pare definițiunea eminentului publicist italian, Stanislau Mancini, care observă, că: „Definierea, seu mai propriu vorbind, descrițiunea unei naționalități ar fi cea următoare: O societate naturală de omeii cu unitate de teritor, de origină, de moravuri, de limbă, conformate pentru comunitatea vieții și a conștiinței sociale“. Din această definițiune, Mancini deduce, că soicița dreptului internațional ar fi: „cunoscința sistematică a legilor morale și juridice, destinate a regula raporturile necesarii și voluntarii dintre națiuni“.

Decă ar trebui să riscăm și noi o părere în acesta privință am puté țice, că Națiunea nu este alt-ceva decăt familia, privită din punctul de vedere al timpului și al spațiului.

(va urma.)

5) Diritto internazionale — Prelizioni di P. S. Mancini. Neapoli 1873, pag. 37 și 170.

SCRIRILE ȚILEI.

— 10 (22) Noemvre.

In aminterea lui Stroescu. Dumineca trecută, în ziua S-lor arhangeli Mihail și Gavril, s'a oficiat în capela română din Gröveri un parastas solemn pentru odihna sufletului fericitului Mihail Stroescu, marele binefăcător și sprijinitor al cauzei meseriașilor noștri. La parastas au asistat, între alții, elevii meseriaș români în număr, mare, așa că era plină biserica; de-asemena comitetul Asociațiunei pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români era reprezentat prin mai mulți membri ai săi etc. D-l protopop B. Băulescu a rostit o frumoasă predică ocașională, vorbind despre iubirea de aprăpelui, ca eflux al iubirei cătră Dumnezeu. De această iubire a fost pătuns sufletul marinos al lui Mihail Stroescu și al nobilei sale soții Elisa, care prin frundațiunea de 50,000 lei, întemeiată pentru crescerea și ajutorarea tinerilor meseriaș români, și au făcut pentru tote timpurile numele nemuritor înaintea Românilor. Arată amănunțit intențiunile nobile, de care au fost conduși fundatorii, precum și rezultatele binefăcătoare ale fundațiunei întemeiate de ei, — rezultate, care culminează mai ales în sporirea atât de rapidă a tinerilor Români aplicați la meserii, așa că numărul lor trece aț peste 300. Termină, în fine, îndemnând tinerimea să păstreze cu recunoștință amintirea numelor acestor binefăcători ai săi. — În aceeași ți, după amăț la 2 ore, urmă în sala de desemn a școlilor române distribuirea gratuită a hainelor procurate pentru ucenicii meseriaș din fundațiunea Stroescu. Actul distribuiri a fost premers de-o scurtă vorbire rostită, în numele comitetului Asociațiunei meseriașilor, de membrul acestuia Gr. Maior. S'au împărțit vre-o 40 rocuri de Țrnă, tot atâtea părechii de pantalon și 35 părechii de cisme. Numărul elevilor ajutoari a fost de vre o 124. Distribuira s'a făcut prin d-l Ilie Savu, față de care membrii comitetului nu numai odată și au esprimit recunoștința pentru zelul frumos, cu care d-sa înlocuesce actualmente postul de secretar.

Serbarea în memoria lui Mihail Vitezul. Duminecă 8 Noemvre n. la dece ore s'a oficiat în biserica Mihail Vodă din Bucuresci un parastas în memoria gloriosului domnitor Mihail Vitezul. Un număr de peste trei sute de studenți, plecați în corpore dela Universitate, au asistat la această solemnitate religioasă și națională. O delegație a societăței „Carpații“ a asistat de asemena, împrennând drapelul ei tricolor cu drapelul albastru al studenților pentru onorarea memoriei marelui domnitor. Solemnitatea a fost deschisă de cătră studentul Nicolae Apostolescu, care în numele comitetului național studentesc a ținut o inimă și splendidă cuvîntare. După d-sa d. Poenaru, student la teologie, a ținut o frumoasă predică, la care a răspuns în cuvinte bine simțite preotul Ovidiu Musceleanu. La sfârșitul cuvîntărei sale, preotul Musceleanu a făcut apel la tinerime să stăruască din tote puterile pentru a obține restaurarea bisericii Mihail Vodă, care să fie un monument demn de memoria vitezului Mihail și în care să se officieze tote solemnitățile militare cu caracter religios. După oficiarea serviciului divin, studenții, în frunte cu cele două drapele s'au dus în corpore la statuă lui Mihail, cântând pe drum „Deșteptă-te Române“. De pe trotoare, de pe balcône, din ușile caselor, mulțimea privea trecînd mândrul cortegiu și l saluta cu urale entusiaste. La statuă, după ce societatea „Carpații“ a depus o splendidă corônă, au vorbit d-nii Mușescu, Niculescu, Baboianu, Mureșanu și alții, în fața unei mulțimi de peste-o mie de omeni. Festivitatea a luat caracterul unui adevărat meeting. Toți oratorii au deplâns starea în care se găsesce acum cestiunea națională. În special d. Mureșanu, în înflăcărutul d-sale discurs, a făcut un apel energetic la tinerimea universitară, îndemnându-i să se strîngă într'o falangă solidă și să ridice din nou sus drapelul cestiunei naționale pe

care foștii lui purtători l'au închinat din păcătoșe considerații. Dela statuă studenții, în frunte cu drapelul purtat de studentul ardelean, Ioan Trifu, au mers la Ligă, unde din întemplantă fiind și d. V. A. Urechidă, i-au făcut o frumoasă manifestație de simpatie.

Păruelii la universitatea din Viena. Sâmbăta trecută a fost Țrăși o păruială la universitatea din Viena. De astă-dată studenții naționali-germani s'au luat la cêrtă cu studenții cehi și poloni, pe care cei dințai i au numit *lichele*. De aici s'au născut Țrăși încêrări și păruială. Și unii și alții au primit ghionțuri și palme. După asupra germanii-naționali s'au îndreptat asupra jidanilor, pe care i au alungat cu bastônele din aula universității. A trebuit să întrevină poliția, ca să facă ordine. Căți-va dintre bătauși au fost arestați.

Osîndit pentru lesa-majestate. Cam prin jumătatea lunii lui Septemvre a. c., după tragica mörte a împărătesei-regine Elisabeta, în berăria din Baia-mare atențiunea mai multor oșpeți a fost atrasă asupra unui străin de-un esterior sêlbatic. Acest străin era servitorul contelui Schönborn, Leopold Syllaba, care numai de curînd a fost concediat din armată. Syllaba încă prinse vorbă cu vecinii săi, care vorbeau cu compătimire de mörtea tragică a împărătesei-regine Elisabeta, și țise: „Așa este, n'are nici un sens, că au omorit pe regina; mai bine să-l fi străpuns pe bêtărînul c... (a vén k...), regele Jidanilor“. Mai mulți dintre oșpeți alergară la poliție și pretinșe, ca numai decăt să aresteze pe Syllaba, ceea-ce s'a și întemplant. Astfel guralivul a fost dus la Budapesta. Fôia polițienescă scrie următoarele: — „De sigur e anarchist!“ Acusatul însă nu e anarchist, ci un bețiv ordinar. Și atunci, când a țis acele vorbe, deja a golit câte-va păhar de bere. — „D-ta ai fost și soldat, nu i așa?“ întrebă președintele de tribunal la petracarea, ce s'a ținut țilele aceste. — „Am fost sergent!“ — „Și totuși într'un astfel de mod infam ai cutezat a vorbi despre prea bunul rege?“ — „Mă rog, am fost așa de beat, încât nu-mi mai aduc aminte de fapta rea, ce am făcut-o“. Tribunalul, la propunerea vice-procurorului Dr. Namessy, considerînd de agravantă împrejurarea, că Syllaba a fost și soldat, l'a pedepsit cu o jumătate an închisore. Osînditul s'a mulțămît cu sentința, care numai decăt a și intrat în putere de drept.

Un socialist jidan fotografat. Când cu fotografarea în masă a socialistilor, între alții a ajuns înaintea aparatului de fotografare și medicul capitalei ungare Dr. Adolf Goldner, care și-a mărturisit pe față principiile sale socialiste. Dr. Goldner s'a opus mai întăiu poliției, dér după-ce i-s'a spus, că la cas de nesupunere va fi fotografat cu puterea, s'a învoit de silă ca de voie bună, ca să fiă fotografat. După acesta medicul Goldner s'a plâns contra căpitanului de poliție la tribunal. Tribunalul însă, pe baza ordinațiunei ministeriale, a sistat procedura mai departe. Deore-ce Dr. Goldner încă a desvoltat multă acțiune pe terenul agitărilor socialiste, poliția a avut tot dreptul a-l fotografa.

„Ispita“. În foita unui țiar unguresc din Peșta se publică un fel de reminiscență asupra anilor 1848/49, sub titlul „Ispita“. Tocmai în întroducere se vorbesce despre Hentzi, arătându-se cum eroicul general în dimineța asediului Budei se plimba pe fortificațiile cetății și cum tunarii honved și salutau cu ghiulele. „Figura ispititoare a lui Hentzi — țice autorul — alunecă și astăț printre noi, purtând cu sine venin, din care ne törnă să bem. Din statuă rece din Buda el se trezesce și ne sgudue ferestrele: Trădesc și voiți trăi pururea... Datoria noastră însă este datoria tunarilor honved: de a face să bubue tunurile, ca să-l aungăm“ — Bine, bine, dér între 1849 și 1898 este o mare deosebire!

Țiare confiscate. Procuratura din Turin a confiscat țilele trecute o mulțime de țiare. Într'o ți adecă s'au confiscat nu mai

ceste cuvinte, cu sens deosebit, nisce sinonime. Acestă întrebunțare însă constituie un abus de termen, mai cu sêmă în ceea ce privește confusiunea dintre Stat și Națiune, confusiune neiertată pentru cei care scriu și profesază dreptul internațional seu constituțional.

Ortolan, inspirându-se de teoria influențelor esteriore — întrevăduță de filosofii antic, pusă în evidență de Montesquieu și Richard (Histoire naturelle de l'homme) și exagerată mai în urmă de unii publicisti germani — definesce națiunea: „O reunire socială compusă din locuitorii aceluiași ținut, avînd același limbagiu, guvernăți de aceleași legi, uniți prin identitatea de origină, de conformațiune fizică și de dispozițiuni morale, prin o lungă comunitate de interese și de sentimente, și prin o fusiune preparată în curs de mai multe vécuri“.

Acastă definițiune păcătuesce contra concisiunei; ea este mai mult resumatul descriptiv al elementelor, care constituiesc

puține ca opt diare. Intre acestea sunt: „La Stampa“, care a fost confiscat pentru un articol cu totul nevinovat; diarul umoristic „Il Parquino“ pentru o caricatură, care în ces tiunea-Dreyfus batjocurea pe doi generali francezi; „L’Birichin“, o foită mică, din cauză că, o poezie n’a fost supusă censurei; „Democratia“ „Cristiania“ din cauza unor polemice; „Voce dell’ operario“ din cauză, că a atacat într’un articol pe franc-masoni; „Italia Reale“, fiind-că se ocupa de enciclica Papei și în fine diarul umoristic „La Luma“ a fost confiscat din cauza unui chip obscen. Pentru trei din aceste 8 foi, procuratura a sîstat procedura.

Dela societatea de patinat din loc primim următorul avis: Măne, Mercuri, se va începe vîndarea biletelor de abonament în casa reuniunii. Se atrage atențiunea abonenților din anul trecut, că după 5 Decembrie st. n. va trebui să se plătescă o taxă de întărdiere de 50 cr. Prețurile abonamentelor sunt ca și anul trecut, și anume: Pentru patinatori 3 fl., copii 2 fl. Străinii (pe timp de 14 zile) 1-50 fl. Privitorii 1-50 fl. Abonenții noi, afară de acesta, mai au să solvîscă o taxă de înscriere de 1 fl.

Cum sunt tratați la noi țeranii români.

Batjocura, disprețul și volnicia, cu care sunt tratați la noi țeranii români chiar și din partea celor mai din urmă slujbași ai statului, ni-se arată destul de evident și în corespondența următoare, ce ni-se trimite de pe Someș și care ar fi de dorit să se aducă și la cunoștința direcțiunei din Cluși și a căilor ferate. Ea este următoarea:

De pe Someș, 19 Nov. 1898.

On. D-le Redactor! În 11 Noembrie n. c. călătorind eu cu trenul dela Tergu-Mureșului spre Sălagiu, la gara din Apahida a trebuit să aștept 3½ ore. Aici au venit 3 țeranii români cu câte un vas mic cu pești, ca să plece la Cluși să-i vîndă.

Vădînd cassarul dela gara Apahidei, cu numele Kovács, că țeranii români au pesci, s’a dus și a dis unuia din ei: „te oláh, gyere ide“. (Vino încóce, méi Valahe.) Apoi a continuat dîcînd țeranului să-i alegă trei pesci, cari îi are mai frumoși. A și ales Românul trei pesci din cei mai frumoși. Kovács a întrebat cât costă? Românul a răspuns 1 fl. 60 cr. Atunci funcționarul ungur s’a uitat ca un tigru spre Român și i-a dis: „Valah puturos!“ („bütös oláh“) cum cutezi a cere atîta? l’a înjurat și i-a promis în batjocură 30 cr., apoi a dis: „Nu vei duce tu la Cluși acei pești, decă nu vei să mi-i dai mie.“

Trece timpul, Românii își soot bilet, sosesc trenul și dau să se urce pe tren. Vădînd însă cassarul gărei, că Românii se urcă pe tren, a fugit la ei, i-a tras jos de pe tren dîcîndu-le acum, în momentul din urmă, să dea pescii la bagaj. Astfel trenul a plecat și Românii au rămas în Apahida.

Bieții țeranii, ca să nu rămână de pagubă și cu biletele, au rugat pe d-l cassar să le primîscă biletele îndărăt, decă nu i-a lăsat să le folosîscă, dîr cassarul i-a dat afară din cancelariă și în ris batjocuritor i-a trimis la Cluși.

Vădînd acuma Românii, că în totă forma sunt batjocuriți, s’au dus de nou la d-l cassar și au cerut să le dea cartea de reclamațiă („panasz könyv“) dîr nici aceea n’a vrut să li o dea. Astfel au fost siliți să plece acasă cu marfa. Mi-au declarat însă, că nu vor întărdia de-acum pe cassarul îngămfat și abusiv.*)

Vedeți, D-le Redactor, unde am ajuns cu stăpănitorii noștri! Dela ei au cumpărat cu bani scumpi acești Români dreptul de pescuit, și tot ei vor să mănânce și

peștii gratis. D-l cassar, decă-i flămînd, observă peștii Românului, dîr nu vré să observe și paragraful, care dîce, că greutate până la 25 chilograme e iertat să ducă călătorul cu sine.

M

„Mission hongrois“ în Dsibut.

— Din tainele „expediției“ din Somal. —

Unul din membrii expediției din Somal, Iulu Szasz, publică în „Bud. Hrlp.“ un istoric interesant al acestei „expedițiuni“, ai cărei membri „recrutați în mare parte din sînul Maghiarilor doritori de cuceriri transmarine, sunt numiți în batjocură „Mission hongrois“.

În primele luni ale anului 1898 — spune Szasz — s’a întîmplat, că „emirul“ Inger Soliman s’a întovărășit în Constantinopol cu medicul grec Kyofotis și cu inginerul Frederic Lachmann. Este de prisos a mai spune, că titlul de „emis“, „doctor“ și „inginer“ erau usurpate. Triumviratul acesta și-a început înșelătoriile. Mai întăiu s’a adresat fabricantului Krupp din Bären-dorf, pe care Inger voia să-l amăgîscă cu aceea, că voescă a construi o cale ferată în țera Somal. Krupp s’a lăsat înșelat și a dat pentru întreprindere un avans de 10,000 franci, sumă pe care a luat-o Lachmann. În baza contractului Krupp își pierde banii, decă rupe legăturile cu Inger. Fîresce, că „principele din răsărit“ a făcut să fiă denunțat lui Krupp, în urma cărei denunțări s’a și retras cu risicul de a-și pierde paralele. Din acești 10,000 de franci Inger a jucat pe „principele“ în Constantinopol.

În Constantinopol Inger a făcut cunoscința unui bogat Rus cu numele Vladimir Obermüller, care-și prăda averea în călătorii aventuriöse. Inger a îndemnat pe Obermüller să mîrgă înainte la Dsibuti și să rămână acolo până va sosi și el. Mai tîrziu a trimis în Dsibuti și pe servitorul său, Mohamed Selim, cu depeși gata, pe cari Obermüller trebuia să le dea la o anumită adresă în Budapesta și la timp fixat. În depeși se dîcea, că șehinii așteptă pe Inger, că mărfuri în preț de 3 milioane stau grămadă — și alte minciuni de acestea, menite a zăpăci lumea.

Intr’aceea Inger începuse să chocheteze cu Ungaria. Lachmann și Kyofotis au mers la Budapesta și după multe umblări li-a succés a forma un consorțiu maghiar, care a încheiat contract cu Inger, dând acestuia deocamdată 5000 de franci. Cu banii aceștia Inger s’a dus și el la Peșta unde ducea viață de prinț. După câte-va conferențe ținute în ministeriul unguresc de comerț, s’a iscălit un contract, pe care l’au legalizat cu notarul public și pe care l’a scris însuși consilierul ministerial de comerț, Kilenyi Hugo. Membrii în Consorțiu erau: Hoffmann Samuel și Wilhelm, Dr. Brüll Ignatz și Kilenyi. Contractul a fost scris în limba germană și Inger se numia în el „emirul din Somal și Danakil“. Contractul a fost făcut pe produsele brute în preț de mai multe milioane, ce stau la dispoziția lui Inger. Ca port al țerii se desemna Bad-ul-Garas, care de mult era cumpărat cu 12,000 de taleri de către Italia. Inger declara în contract, că el monopolizîscă întreg produsul și industria țerii.

Conșorțiu credea lui Inger, căci Obermüller trimitea într’una la Peșta telegramme false din Dsibuti. Când s’a scris contractul, Inger a primit o arvună de 50,000 franci. Intr’aceea Inger tracta și cu un fabricant din provincie, ca să formeze un nou consorțiu, care ar fi pus la dispoziția „emirului“ 100,000 fl. Inger promitea fabricantului 40,000 fl. decă va reuși să formeze consorțiu, pentru al cărui director fixase un salariu anual de 30,000 fl. Consorțiu acesta însă nu s’a făcut. Înainte de ce Inger ar fi părăsit Ungaria, a mai primit dela consorțiu 25,000 franci.

Călătoria lui Inger și a „expediției“ este cunoscută. În 19 Iunie ea a ajuns la Kolongarita, unde Inger debarcă în pompă militară. Localitatea o formau cu totul 5 șatre, pline cu femei negre. Inger li-a vorbit ca un profet spunîndu-le, că el este

trimisul lui Allah și al Sultanului din Stambul, e domnul Somalului, emirul Suleiman. Femeile l’au ris!

Membrii „expediției“ petrecură acolo noptea, ca vai de ei. A doua zi guvernatorul engles din Zeila auzînd de vestea lor, s’a dus să-i aresteze. Inger prințînd de veste a îmbrăcat vestminte sdrențose și a fugit pe corabie. El a mințit, că este dr-ul Kyofotis. Guvernatorul li-a spus, că onorabila „societate“ nu pôte debarca, fără concesiune din Aden.

Planul de „cucerire“ al țerei Somal s’a nimicit. În urma acesta bieții Maghiari ajunși în Dsibuti au devenit prada celor mai grele torturi sufletesci și trupesci, totă lumea batjocurîndu-i cu titlul de „Mission hongrois“.

Inger și-a făcut urechia tócă la reclamațiunile membrilor „expediției“ de a li se da ce li-a promis în Budapesta. El le răspunde: „V’am spus, că în țera mea v’é plătesc rentele. Fiînd însă că nu am țeră, n’am nici un obligament față de D-vóstră“.

Szasz spune, că trăiesc în cea mai mare miserie. La otele nu mai au nici un credit, bagagele li-s’au confiscat și „mission hongrois“ umblă ruptă de fómă și sete pe strade, nime nu le întinde vre-o bucatură, așa încât sunt amenințați a muri de fómă. Etă ce aduce pofta de glorii și de cuceriri!

Literatură.

„Cosmopolis“. Revistă internațională (în 3 limbi). Pe an 12 broșuri à 1 fl. 50 cr. (A. Hartleben’s Verlag in Wien). Broșura pe Noembrie 1898 a acestei interesante reviste universale cuprinde următoarele:

În limba germană: „Paracelsus“, Schauspiel in einem Act (Arthur Schnitzler). Die bisher ungedruckten Briefe Napoleon’s I. (A. v. Boguslawski, Generalleutenant). Eine Erinnerung an Cobden und Bright (W. Liebknecht). Politisches in deutscher Beleuchtung („Ignotus“).

În limba engleză: Sania: A Sketch (Evelyn E. Rynd). Rousseau’s First Love. The Truth about Madame de Warens (Francis Gribble). Rembrandt (William Sharp). Italian Literature (Helen Zimmern). Notes on New Books (Andrew Lang). The Globe and the Island (Henry Norman).

În limba franceză: Les „Noces Noires“ de Guernham, suite et fin (Anatole le Braz). Le Salon de Madame Swetchine (Victor du Bled). Le Livre en Suède (O. G. de Heidenstam). Femmes d’Amérique (The Bentzon). La Littérature Italienne d’Aujourd’hui (Ernest Tisson). Revue du Mois (Interin).

A pendice: Notițe literare și dramatice. Revista scrierilor periodice, nemțesce, englezesce și franțuzesce.

Varietate.

„Geșeft“ cu bancnotele cele noue. Nu este demult, de când ministeriul de finanțe din Viena a dat o ordinațiune, prin care bancnotele vechi vor fi retrase și în locul lor se vor pune altele noue în curs. Despre lucrul acesta tóte foile au scris colóne întregi, ba au anunțat și ziua, când bancnotele noue vor avé să fiă puse. Cei mai renumiți artiști din Viena au fost însărcinați a face diferite desemnuri, cum vor avé să fiă bancnotele cele noue. Un chemic de stat era ocupat cu pregătirea unui tipar, respective o colóre, care nu s’ar puté falsifica. Ziua pusă sosi. Un om îmbrăcat într’un costum de lucrător ese într’amăgi din monetăria statului și se urcă în tramcar. El își luă un bilet cu 10 cr., arătându-i tot-odată călăuzului un pachet cu banonote, cari erau legate cu o fâșie de hîrtie.

— „Aici am o grămadă întrégă de bani“, dîse necunoscutul către călăuz, și totuși anevoie cred, că m’é vei lăsa pentru acești bani să merg în tramcar până la „Opernring“?

— „Sunt bani din străinătate?“

— „Nu. Eu lucrez în tipografia împărătescă, astăzi se pun în circulație banii cei noi și noi toți, cari lucrăm acolo, ne-am căpătat plata în bani de aceștia“.

— „Pot să vîd banii cei noi?“

— „Da, cu plăcere“, răspunde necunoscutul tipograf, „nu trebuie numai decăt

să dau banii. Un muncitor nu-și pôte nimic pune la o parte, fiind-că ceea-ce câștigă mănâncă tot“.

Ceilalți pasageri încă auzîră vorbele muncitorului, devenind și ei curioși să vadă banii cei noi.

— „Te rog nu poți să-mi dai un florin nou în locul unui vechiu“, dîse un pasager către muncitor.

— „Cu totă plăcerea“, răspunde acesta, „pentru mine e tot una, ori că-i duc acasă soției mele bani noi, ori vechi“. Cu acesta schimbul s’a început și în scurt timp muncitorul își împărți toți banii cei noi cu de cei vechi. După acesta se dădu jos din tramcar și își perđu urma în altă direcțiune. Bucuria pasagerilor cu nouele bancnote n’a durat mult. În ziua următoare tóte diarele locale aduseră scirea, că populațiunea Vienei este păgubită de mai multe mii de florini de către un om, a carui descriere personală de către toți cei păgubiti consună într’o tóte. Acel om necunoscut s’a folosit de nescința publicului și l’a înșelat. Acest „geșeft“ a putut dura numai până ziua următoare la 12 ore, când banii cei noi s’au pus în circulație, ér muncitorului dextru i-a succés și într’o jumătate de zi a desemnat 6000 de astfel de bancnote false, pe care apoi le-a dat șefului său.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 22 Noembrie. Ședința de eri a camerei a fost extraordinar de sgomotósă. Oratorii din opoziție au luat cuvîntul éráși în afacerea-Hentzi. Măistrul de honvedei Fejervary ia în apărare pe Hentzi dîcînd despre membrii partidei apponyiste, că sunt infamatori și boycottiști. Cuvintele lui Fejervary au provocat o furtună ne mai pomenită. El n’a mai putut să ajungă la cuvînt. Din tabăra extremilor și a apponyistilor mereu i-se striga: Nu vei vorbi până când nu-ți vei cere ertare! Afară cu simbriașul austriac! Afară cu el! Jos cu el! Ședința a trebuit să fie suspendată de două-ori. Președintele a declarat, că nu mai vré să presideze. Erau 3¾ ore d. a. când ministrii, cari părăsiseră sala desbaterilor, au reintrat éráși. S’au aprins luminările. La 4¾ s’a redeschis ședința. Sgomotul infernal s’a relănceput, fără ca cineva să fi putut ajunge a vorbi. Cu tóte insistențele, Szilagyi n’a voit să presideze ședința. La 5¼ ședința s’a suspendat éráși până la 7 ore. Cu totul ședința a fost suspendată de 10 ori și a durat până la međul nopții, adecă mai mult de 12 ore.

După încheierea ședinței opoziția a cântat împreună cu studenții de pe galerie cîntecul lui Kossuth și s’au făcut demonstrațiuni pe stradă. Au fost arestați mai mulți.

București, 21 Noembrie. Corpurile legislative sunt convocate pentru ziua de 27 Noembrie.

Turin, 21 Noembrie. Studenții români au distribuit Sămbătă membrilor Congresului internațional studențesc câte-un esemplar din memorandum în cestiunea națională. În penultima ședință a Congresului Românii au depus o moțiune, cerînd ca federațiunea să îmbrățișeze cestiunile naționale. Discuțiunea asupra acestei propuneri nu s’a terminat încă.

Paris, 21 Noembrie. Ađi s’a produs o violentă exploziune în pivnițele restaurantului Champeaux, deasupra căruia se află birourile „Agentiei Havas“. Câți-va ampioiați ai restaurantului au fost grav răniți. O femeie bătrână, care în momentul exploziunii trecea pe stradă, a fost omorită. Pagubele sunt foarte mari.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Mator.**

*) Trebuia să-ți însemni numele și adresa țeranilor batjocuriți și să faci însuși arătare la direcțiunea căilor ferate din Cluși. Poți face acesta și acuma, decă cunosci pe țeranii din cestiune, ca să te poți provoca la ei. — Red.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Noembrie 1898.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Noembrie 1898.

Table with 3 columns: Item name, price, and another price. Includes Bancnota rom. Cump., Argint român. Cump., Napoleond'ori. Cump., etc.

Se caută pentru un post de administrator la o moșie mare din România, un domn diplomat al școlii de agricultură cu bune referințe știind limba română și germană. Salar 2400 lei anual, casă de locuință, lemne, precum și alte avantaje.

Ofertele se vor adresa Scarlat Sturza, Gara Janca, Județul Brăila, România.

395,16 - 20.

Sz 1652-1898.

Hirdetmény!

Alôlított előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy Sárkány község újjon épített egyenletes községházának földszintje, mely vendéglőnek (fogadónak) építetett és beosztott, mely áll 7 szobából, 2 nyitott helyiség, 1 kis terem, 2 konyha, 4 pincze és padlásból, három egymásután következő évre és pedig 1899 évi január hó 1-től 1901-ik évi Deczember hó 31-ig terjedő időre használatba adatik, 1 évi Deczember hó 14-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás útján.

Erre vonatkozó 50 kr. bélyeges ajánlatok lepecsételve és az ajánlott összeg 5%-nyi bántépénzzel ellátva f. évi Deczember hó 14-én reggeli

9 óráig alôlított községi előljáróság-nál benyújtandók. Az ajánlatokban kifejezést kell adni azon körülménynek is, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát alá is veti.

Az árverési feltételek a rendes hivatalos órák alatt a községi irodában megtekinthetők.

Az előljáróság fentartja magának a jogot a zárt versenytárgyalást esetleg szóbelileg is folytatni és a beérkezett ajánlatok között tekintett nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson és hogy a cél érdekében tetszés szerinti intézkedéseket is teheszen.

Sárkány, 1898. évi November hó 18-án.

Az előljáróság;

Georg Gross, bíró.

Hochmann, kjegyző.

ANUNCIURI (insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrieii administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de poată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.”

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul 5 cr. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potu face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonati să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonază din nou să binevoiască a scrie adresa amurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate că stat r. u. valabil din 1 Oct. 1898.

Main railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Mureș-Ladaș-Bistrița, Cucurdea-Oșorhei-Regh.-săsesc, Ghiriș-Turda, Dej-Bistrița, Sibiu-Cisnădie, Clușiu-Zălan, Alba-Iulia-Zlatna, Brașov-Zărnești, Timișoara-M.-Rodna-Lippa, Brașov-Chezd-Oșorhei) and rows for train types and times.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre înseamnă orele de noapte. — Semnul —> arată ou capul direcția, încatrău merge trenul.